5 снежня /субота/ 19:00
вул.Маякоўскага, 46-1

ДРУКАРНЯ ВЕЧНАГА ВАЛАЦУГІ

УВАХОД ВОЛЬНЫ • **стар.2**

DZEDZICH-TODAY

Чатыры праекты Дзедзіча,
у якіх вы можаце паўдзельнічаць
ужо сёння! • **стар.4**

Зберагчы і навялічыць

Дзедзіч

КАСТРЫЧНІК 2015 • №7 (94)
ІНФАРМАЦЫЙНА-АНАЛІТЫЧНЫ БЮЛЕТЭНЬ

Дзедзіч запрашае
на дзень адчыненых дзвярэй!

Шмат хто з берасцейскай моладзі чуў пра Дзедзіч, і нават трымаў у руках такі самы бюлетэнь, які зараз трымаеце вы, але пытанняў пра дзейнасць гэтай моладзевай арганізацыі вельмі шмат.

І вось, нарэшце, дзедзічы вырашылі распавесці пра сябе і запрасіць усіх ахвотных і зацікаўленых у госці на гарбату і расповед у малюнках (фотаздымках) пра ўсё, што было і яшчэ будзе зроблена.

Агенцтва рэгіянальнага развіцця «Дзедзіч» існуе ўжо 16 год, і дзень адчыненных дзвярэй ладзіцца ўсяго толькі другі раз – і гэты дзень дакладна не павінен прайсці міма вас, актыўных і неабыякавых маладых берасцейцаў!

Прыходзьце 28 лістапада на офіс Дзедзіча, і мы адкажам на ўсе вашыя пытанні – сціплыя і не.

У межах дня адчыненых дзвярэй адбудзецца:

- прэзентацыя дзейнасці па тэматычных блоках (беларуская культура, грамадская дзейнайсць, праекты «НАША МОВА», «ЁСЦЬ РАЗМОВА», «О, Балонь», кампанія ЗА ВЕЛА-БРЭСТ),
- презентацыя фота і відэа звязаных з дзейнасцю Дзедзіча,
- адказы на пытанні,
- запіс у сябры і валанцёры «Дзедзіча»,
- падарункі і прызы за лепшыя пытанні,
- і самае цудоўнае - выступ беларускага гурта RAHIS.

Сябры «Дзедзіча» распавядуць пра тое, чым займаецца арганізацыя ў апошнія гады і, канешне, пра планы на будучыню – пра тое, дзе менавіта вы можаце прыняць удзел (ці нават арганізаваць): культурныя імпрэзы, сацыяльныя, грамадскія, экалагічныя акцыі, міжнародныя моладзевыя абмены і нават журналістыка.

Словам, цікавай працы хопіць усім!

Сустрэча адбудзецца 28 лістапада, а 15 гадзіне на офісе «Дзедзіча» па адрасе: вул. Маякоўскага 46/1.

Хто такі Дзедзіч?

Пра тое чым займаюцца дзедзічы ў вольны ад вучобы і працы час і каму і навошта гэта можа быць патрэбна.

АРР «Дзедзіч» быў заснаваны ў лістападзе 1999 года студэнтамі БрДУ. Па сённяшні дзень галоўная задача арганізацыі застаецца нязменнай - спрыяць развіццю беларускай мовы і культуры. Але гэта мэта не адзіная. Сярод іншых - падтымліваць грамадзянскую актыўнасць моладзі, захоўваць гістарычную спадчыну, пашыраць міжнародныя кантакты моладзі.

За 16 год працы Дзедзіч сабраў шмат актыўных маладзёнаў, якія рэалізоўвалі свае ідэі і прасоўвалі дзейнасць арганізацыі па розных напрамках.

Склаўся даволі значны культурны сектар, інфармацыйны, экалагічны, напрамак звязаны з моладзевымі абменамі, і праца з валанцёрамі. Акрамя таго, нельга выкрэсліць з дзейнасці і ўдзел дзедзічаў у палітычным жыцці краіны.

Сёння Дзедзіч абнавіўся - па-першае, новы офіс на Маякоўскага 46/1, чароўная сядзіба, пабудаваная «за польскім часам». Па-другое новы сайт і новы фармат падачы навінаў. Па-трэцяе, і самае важнае, новыя сябры, што значыць і новыя ідэі, і новыя праекты.

Далучайся! З намі ты можаш:

• АДПАЧЫЦЬ:

- праводзіць вольны час цікава і з карысцю для сябе і грамадства;
- стаць лідэрам, карыстацца павагай сярод сваіх равеснікаў;
- знайсці новых сяброў і выдатна адпачыць.

• УДАСКАНАЛІЦЬ СЯБЕ:

- атрымаць дадатковую адукацыю на трэнінгах і стажыроўках у Беларусі і за мяжой;
- атрымаць навыкі карыстання кампутарам і відэатэхнікай;
- навучыцца фармуляваць свае думкі;
- атрымліваць свежую інфармацыю аб падзеях ў краіне;
- паспрабаваць сябе ў ролі журналіста, дызайнера, арганізатара.

• ЗРАБІЦЬ СВЕТ ЛЕПШЫМ:

- далучыцца да руху за беларускае Адраджэнне;
- апублікаваць свае творчыя і навуковыя працы: вершы, эсэ, вынікі даследаванняў;
- рэалізаваць самыя смелыя ідэі;
- уплываць на лёс краіны.

Знайсці Дзедзіч у сеціве не складана:

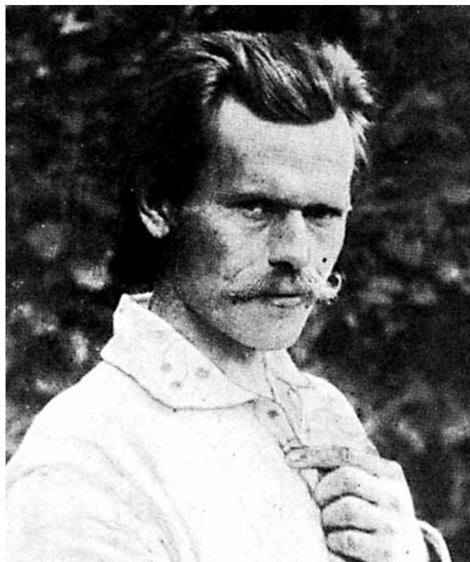
1. Сайт dzedzich.org;
2. Twitter: https://twitter.com/dzedzich
3.Facebook: https://www.facebook.com/dzedzich.org/
4. Укантакце: https://vk.com/dzedzich_berascie

Друкарня вечнага валацугі

Хістаючыся разам па дварах мы згаварыліся дзеля сумеснай працы. У гэты дзень мы хацелі б прэзентаваць вам калабарацыю двух аднадумцаў: ИСТОК ДВАДЦАТЬ і ДЗЕДЗІЧ. На гэтай сустрэчы кожнаму, хто прыйдзе, мы надрукуем прынт на яго вопратку і падсунем лімітаваную паштовую картку. Ва ўсіх працэсах вырабу паштовак і прынтоў вы зможаце паўдзельнічаць асабіста. Чакаем усіх валацуг, гультаёў і свабодных людзей па адрасе: Маякоўскага, 46-1!

Галоўным героем нашай сумеснай працы мы зрабілі Язэпа Драздовіча – выдатнага мастака, небазнаўцу, пісьменніка, археолага і танцора, які можа паказаць табе Сатурн і Беларусь. Драздовіч увасабляе сапраўднага вандроўніка, такога ж як і ты.

П.С. Калі ў каго будзе на кішэні 40.000 руб., той зможа прыкупіць сабе бланкавую цішотку, на якой і зробіць малюнак.

DZEDZICH-TODAY

Чатыры праекты «Дзедзіча», у якіх вы можаце паўдзельнічаць ужо сёння!

1. ЁСЦЬ РАЗМОВА

ЁСЦЬ РАЗМОВА – праект АРР "Дзедзіч", у рамках якога берасцейцаў чакаюць сустрэчы з цікавымі людзьмі і займальныя лекцыі. Гэтыя бясплатныя мерапрыемствы накіраваны на развіццё інтэлектуальных зносін у Берасці, на фарміраванне ў публікі больш аб'ектыўных поглядаў на гісторыю, культуру, эканоміку Беларусі і павышэнне ўзроўню грамадзянскай актыўнасці.

ЁСЦЬ РАЗМОВА – самы малады на сённяшні дзень праект «Дзедзіча». Але ўжо ён сабраў даволі вялікую аўдыторыю – людзей самых розных, але аднолькава зацікаўленых і неабыякавых. Адбылося восем сустрэч з вядомымі гасцямі, такімі як Алесь Таболіч, Сяргей Чалы, Віктар Марціновіч, Раман Свечнікаў і з іншымі.

Распавядае Алена, кіраўнік і каардынатар праекту:

– Як узнікла ідэя праекту?

– Калі мы думалі, што можна было б цікавага зрабіць, мы заўважылі, што ў Берасці вельмі рэдка ладзяцца якія-небудзь сустрэчы, лекцыі з вядомымі беларусамі. Першая такая сустрэча адбылася з Ромам Свечнікавым, папулярным зараз у байнеце падарожнікам і блогерам, і Барысам Нікалайчыкам, былым рэдактарам 34mag.net. Быў аншлаг і стала зразумела, што распачатую справу трэба працягваць.

Як абіраецца тэма сустрэчы?

– Мы рабілі апытанку ў "Укантакце" наконт тэматыкі будучых сустрэч. Першае месца заняла тэма "Музыка", таму зараз дамаўляемся з беларускім гуртом "Рахіс", яны мабыць яшчэ не наведвалі Берасце, а кватэрнікі ладзяць добрыя. Павінны прыехаць напрыканцы лістапада.

– Чаму ты займаешся гэтым праектам?

– Па-першае, сам працэсс камунікацыі з людзьмі, дамаўляцца, запрашаць гасцей, знаёміцца. Гэта заўжды цікава – сустракаць новых людзей, тым больш вядомых, пра якіх раней чытаў навіны у нэце. А па-другое, я ведаю, што раблю карысную справу. Праз гэтыя сустрэчы берасцейцы могуць даведацца пра нешта новае і сучаснае ў афлайн фармаце, пашырыць свой кругагляд. Мы не Менск, і публічныя сустрэчы, лекцыі, на жаль, ладзяцца ў нас даволі рэдка.

– Якія ёсць складанасці ў кіраванні праектам?

– Самае складанае – вызначыцца з датай, бо людзі ўсе занятыя. Цяжка рэкламу рабіць, аднак, калі тэма і чалавек цікавыя, людзі прыйдуць і без надта моцнай рэкламнай кампаніі. Пры жаданні – усё магчыма.

– А што самае прыемнае?

– Шмат чаго. Даволі файна бывае потым паразмаўляць з госцем у нефармальных абставінах, камусьці горад паказаць, распавесці пра Берасце. Хаця на гэта не заўсёды хапае часу. Таму мы былі б рады новым валанцёрам, якія маглі б дапамагаць у такой прыемнай справе.

Суполка праекта у ВК: **vk.com/joscrazmova.**

2. ЗА ВЕЛА-БРЭСТ!

Чым займаецца гэты праект зразумела адразу: ровары і ўсё, што з імі звязана. Кампанія існуе ўжо некалькі год і можа пахваліцца і мэтамі сур'ёзнымі, і важнымі дасягненнямі. Больш таго, праект выйшаў за межы проста праекта і функцыянуе як самастойная арганізацыя.

Інфармацыйна-асветніцкая ўстанова «ЗА ВЕЛА-БРЭСТ!» была заснавана ў 2009 годзе. А зарэгістравацца атрымалася толькі ў мінулым годзе.

«ЗА ВЕЛА-БРЭСТ!» распачаў сваю дзейнасць як інфармацыйная кампанія, быў створаны сайт, сацыяльнае відэа і іншыя матэрыялы. Сайт **velo.dzedzich.org** працуе і зараз, там можна знайсці карысныя матэрыялы для раварыстаў і маршруты па горадзе і ваколіцах.

Амаль адразу пачаліся і больш актыўныя дзеянні: збор подпісаў, звароты ў гарвыканкам і барацьба за правы раварыстаў і безбар'ернае перасоўванне на ровары па горадзе.

Былі і творчыя конкурсы – напісанне эсэ, нават мастацкіх твораў пра раварыстаў, велафотаконкурс і стварэнне календара з фоткамі пераможцаў. Працаваў у горадзе вела-патруль, які "лавіў" мінакоў на роварных сцежках.

Важнымі аказаліся і міжнародныя стасункі – да гэтага часу ідзе барацьба за магчымасць перасякаць мяжу на ровары і ездзіць з Берасця ў Тэрэспаль і назад (збор подпісаў, звароты да улад па абодва бакі мяжы).

Распавядае Уладзімір, кіраўнік «ЗА ВЕЛА-БРЭСТ!».

– Расскажыце пра самыя запамінальныя моманты з працы кампаніі!

– Такіх момантаў шмат. Адзін з самых яскравых – гэта момант правядзення роварнага прабегу ў 2012 годзе. На той час мы ўсталявалі рэкорд, і на велапрабег сабралі каля паўтысячы удзельнікаў! А ў красавіку гэтага года, калі Берасце і Батумі (Грузія) сталі гарадамі-пабрацімамі, інфармацыйна-асветніцкая ўстанова "За вела-Брэст!" паглядзела на ўмовы для раварыстаў у сонечным Батумі. Ну і канешне ж прывезлі на Радзіму шмат цікавых ідэй.

ПРАЦЯГ на старонцы 6 ▸

DZEDZICH-TODAY

ПРАЦЯГ. Пачатак на старонцы 4

3. НАША МОВА

Кампанія «НАША МОВА» – дзейнасць «Дзедзіча» па папулярызацыі беларускай мовы і культуры.

Праект, заснаваны ў студзені 2012 года, паспяхова існуе ўжо амаль тры гады. За гэты час праведзена мноства разнастайных мерапрыемстваў, конкурсы, паездкі, віктарыны, мы нават спявалі на вуліцах беларускія песні і развешвалі ў аўтобусах урыўкі з вядомых беларускіх твораў.

У мінулым годзе, магчыма, самай яскравай падзеяй у межах кампаніі стаў выхад кнігі – дзіцячай казкі «Дзяцел, лісіца і варона» з малюнкамі берасцейскай мастачкі Ганны Яцкевіч. Акрамя таго, вандравалі па літаратурнай Берасцейшчыне, пісалі вершы і дзённікі беларуса (удзельнікі конкурсу павінны былі размаўляць напрацягу дня толькі па-беларуску, нават у самых "няёмкіх" абставінах).

Сёння каманда НАШАЙ МОВЫ рэалізуе новыя ідэі. Распавядае Таццяна, кіраўнік і каардынатар праекту.

– З чаго пачалася кампанія ў гэтым годзе?

– Першае, што мы зрабілі, гэта конкурс паштовак да дня гораду. Мы надрукавалі працы пераможцы і проста раздалі частку мінакам на вуліцы, а частку – за актыўнасць у нашай суполцы ў "Укантакце". Раздаваць было файна, людзям вельмі падабалася.

Пасля мы зладзілі «Шляхецкую вечарыну» – да нас завітаў клуб гістарычнай рэканструкцыі з Віцебску "Паўночная Вежа". Танчылі сапраўдныя беларускія бальныя танцы 19 стагоддзя ды гралі ў настолкі таго ж часу «Флірт кветак», «Польскія шашкі», «Канатаходзец».

Зараз мы робім шэраг відэа, у якіх вядомыя берасцейскай моладзі людзі (музыкі, мастакі, спартоўцы, грамадскія дзеячы) раскажуць пра свае адносіны з беларускай мовай. Адно відэа – з мастачкай Ганнай Рэдзько – ужо можна паглядзець на youtube і ў ВК: **vk.com/nashamova**.

Яшчэ плануем зрабіць гарадскую гульню і цыкл бясплатных экскурсій па горадзе па знакавых літаратурных мясцінах.

Ну і яшчэ выпадкова так атрымалася, што мы звязаліся з майстрам тату Андрэем Чарнавалавым і з «Исток ХХ», моладзевым брэндам адзення і зрабілі выяву Язэпа Драздовіча. Пакуль мы гэтую выяву трымаем у сакрэце, але хуткім часам зладзім імпрэзу, куды можна будзе прыйсці са сваёй майкай (пажадана светлага колеру, бо малюнак чорнага) і мы бясплатна зробім прынт.

– Чаму ты займаешся гэтым праектам?

– Беларуская мова і культура для мяне – вялікая каштоўнасць, і як бы пафасна гэта не гучала, я не магу проста так глядзець на сённяшнюю, даволі сумную сітуацыю. Мне хацелася б, каб як мага больш людзей была як мінімум неабыякавая да гэтай праблемы. І я раблю, што магу, і веру, што гэта не дарэмна.

4. О, БАЛОНЬ!

О, БАЛОНЬ!– пад такой назвай у Берасці «Дзедзіч» рэалізуе праграму "Балонскі працэс і Беларусь".

Кампанія з самага пачатку (2013 год) мела больш інфармацыйны і адукацыйны напрамак. Хаця прайшло ўжо даволі часу і Беларусь нават прынялі Балонскі працэс (14 траўня 2015г.), актуальнасць праекту не паменьшылася. Не кожны беларускі студэнт можа пахваліцца добрымі ведамі пра Балонскі працэс. Больш таго, фармальнае ўступленне Беларусі не пацягнула за сабою фактычных і рэальных зменаў у сістэме вышэйшай адукацыі ў Беларусі. Пра тое, якімі гэтыя змены павінны быць, і распавядае сёння кампанія О, БАЛОНЬ!

Распавядае Вольга, каардынатар праекту.

– Навошта існуе гэтая кампанія?

– Мы хочам, каб як мага больш людзей мела магчымасць атрымаць больш дакладную і сучасную інфармацыю пра тое, што такое насамрэч Балонскі працэс, што такое студэнцкае самакіраванне. Каб навучэнцы ведалі, што абіраць прадметы, выкладчыкаў, нават рэктара – гэта не казка, а рэальная магчымасць.

На жаль, зараз Беларусь не адпавядае прынцыпам Балоні на 100 адсоткаў, але гэта можна выправіць. Мы верым у моц ведаў.

– Што ў планах гэтым сезонам?

– Плануем семінары і інфармацыйныя гадзіны са студэнтамі берасцейскіх універсітэтаў, сустрэчы з экспертамі, некалькі конкурсаў, віктарыны. Акрамя таго, на нашай старонцы **vk.com/o_bolon** мы распаўсюджваем інфармацыю пра магчымасці моладзевага абмену з Еўрапейскімі краінамі для студэнтаў усіх спецыяльнасцяў – паехаць вучыцца ў іншую краіну нашмат прасцей, чым падаецца на першы погляд.

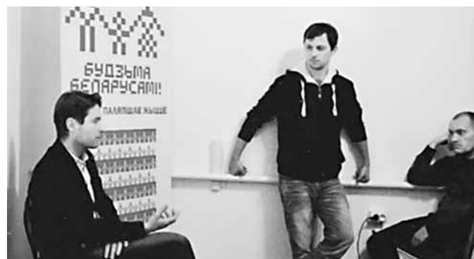
Таксама шукаем валанцёраў, будзе шмат цікавага і новага, каштоўныя прызы і магчымасць праявіць сябе ў творчасці.

dzedzich.org

Сустрэча з Віктарам Марціновічам
у Берасці

У пятніцу, 31 кастрычніка, грамадская кампанія "Будзьма Беларусамі" пры падтрымцы Дзедзіча зладзіла сустрэчу з вядомым сучасным беларускім пісьменнікам і гісторыкам Віктарам Марціновічам.

Вечарам на Хэлоўін на офісе Дзедзіча разгарнулася гарачая дыскусія на тэму таго, што азначае быць беларусам, дакладней, быць свядомым беларусам, і ці трэба для гэтага ведаць і шанаваць нацыянальных герояў.

Размову пачаў Віктар Марціновіч аповедам пра Марка Шагала, якога доўгі час не лічылі беларусам, і які, больш за тое, сам сябе ніколі ім не лічыў. Аднак у творчасці мастака вельмі бачныя матывы Віцебску, горада, дзе нарадзіўся мастак. Дарэчы, хутка выйдзе ў свет кніга Віктара Марціновіча "Марк Шагал. Радзіма".

Пытанне паўстала само сабой: чаму беларусы так доўга выракаліся свайго славутага на ўвесь свет земляка? Чаму не адстойвалі яго ў расейцаў і французаў? І чаму гэтая гісторыя паўтараецца зноўку і зноўку з іншымі выбітнымі асобамі нашай зямлі?

На жаль, гэтыя пытанні так і не маюць адказаў. Затое сапраўды горача стала тады, калі адзін з слухачоў выказаў думку, што не так ужо нам і патрэбныя гэтыя нацыянальныя героі: "Чаму нельга проста сказаць я беларус – і ганарыцца гэтым? Навошта ўспамінаць нейкіх домрачавых, мірных, шагалаў?" Аднак нельга не пагадзіцца, што адчуваючы гонар за Алексіевіч, Караткевіча – любога знакамітага беларуса, ты адчуваеш гонар быць таксама беларусам.

– Праблема ў тым, – кажа Віктар Марціновіч, – што ў часы СССР склаўся своеасаблівы "пантэон" беларускіх дзеячоў культуры, сярод якіх Купала, Колас, тыя ж Песняры, шмат хто, нават, Алексіевіч. Пасля распаду Саюза ў нас, у адрозненне ад іншых постсавецкіх краін, новага культурнага "пантэону" не склалася.

Не абыйшлася сустрэча і без жартаў. Адзін з гасцей сустрэчы распавёў напаўпрыказку-напаўпраўду пра розніцу менталітэту трох усходнеславянскіх народаў (гісторыя прывезена з Грузіі): «Як паводзяць сябе яны пасля святаў і адпачынку? Рускія – пакінулі пасля сябе смецце, украінцы – нешта скралі, а беларусы – прыбралі пасля сябе».

Мерапрыемства адбылося ў межах праекту "ЁСЦЬ РАЗМОВА". У хуткім часе плануюцца новыя сустрэчы з вядомымі людзьмі, сачыце за інфармацыяй на сайце **dzedzich.org** і ў суполцы **vk.com/joscrazmova**.

Косава - унікальны горад з багатай гісторыяй

Яшчэ некалькі год таму гэтае месца было ў заняпадзе і ніхто пра яго не ведаў. Гэта радзіма палкаводца і палітычнага дзеяча, горад старажытных храмаў, лакацыя аднаго з найпрыгажэйшых палацаў Беларусі… Вітайце – Косава.

Проста неверагоднае месца, якое натхняе, здзіўляе і зачароўвае! Гэта мястэчка Косава (сёння Івацэвіцкі раён, Брэсцкая вобласць).

Косава – дзіўны горад з унікальнымі помнікамі архітэктуры. Гэты невялікае мястэчка, насельніцтва якога складае крыху больш за 2 тысячы чалавек, з'яўляецца радзімай знакамітага палкаводца і палітычнага дзеяча Тадэвуша Касцюшкі.

Упершыню горад згадваецца ў 1494 годзе як валоданне маршалка Вялікага княства Літоўскага І.Храптовіча. Мястэчка расло павольна, доўгі час застаючыся ў цені сваіх буйных суседзяў. У 1510 годзе кароль Жыгімонт І Стары выдаў загад, які дазваляў праводзіць у Косава таргі і кірмашы. Аднак найбольшага росквіту горад дасягнуў пры новых уладальніках – магнатах Пуслоўскіх, якія набылі гэтыя землі ў другой палове 18 стагоддзя. Адзін з самых вядомых прадстаўнікоў роду Вандалін Пуслоўскі пачаў будаўніцтва ў Косава палаца, што потым стане адным з найпрыгажэйшых у Беларусі.

Экскурсію ў Косава немагчыма ўявіць без наведвання Пуслоўскага замка. Будаўніцтва яго доўжылася больш за дзесяць гадоў і было завершана ў 1850 годзе. Пра багацці палаца хадзілі легенды: па калідорах быццам гуляў прыручаны леў, у адным з памяшканняў пад шкляной падлогай плавалі экзатычныя рыбкі, а патаемны падземны ход злучаў замак з Ружанскім палацам.

Яшчэ адной візітнай карткай горада, якая прываблівае не менш увагі аматараў адпачынку і турызму ў Беларусі, з'яўляецца музей-сядзіба Касцюшкі ў Косава. Менавіта тут 4 лютага 1746 года нарадзіўся знакаміты правадыр вызваленчага паўстання супраць расейскай акупацыі і нацыянальны герой ЗША Тадэвуш Касцюшка. У 2004 годзе была адноўлена на старым падмурку радавая сядзіба Касцюшкі на аснове малюнкаў Напалеона Орды. Сёння гэта сядзіба адкрыта для наведвальнікаў. Штогод 4 лютага ў Косава праходзяць святкаванні з нагоды Дня нараджэння героя.

Турыстам таксама варта звярнуць увагу на старадаўнія храмы горада. У 1877 годзе на месцы драўлянага касцёла, у якім быў ахрышчаны Тадэвуш Касцюшка, ўзвялі каменны Траецкі касцёл у Косава. Захаваліся і царква Святога Антонія 1868, і драўляная Успенская царква 1871. На ўскраіне горада знаходзяцца старыя каталіцкія могілкі, дзе акрамя капліцы, якая адрозніваецца незвычайнай архітэктурай, падарожнік знойдзе магілу ўдзельнікаў паўстання Кастуся Каліноўскага 1863-1864 гадоў. Надмагільны помнік быў усталяваны польскімі ўладамі ў 1928 годзе.

Духам гісторыі і старажытных паданняў прасякнуты кожны куток Косава. Горад, вядомы сваімі унікальнымі славутасцямі і вялікімі выхадцамі па ўсёй Беларусі, назаўжды застанецца ў памяці!

Марыя Чырык

Першы беларус

Непасрэдным продкам усіх беларусаў можна лічыць толькі першага чалавека, які сам сябе назваў беларусам. Гэта быў Саламон Рысінскі, Solomo Pantherus Leucorussus.

Герб «Астоя» - радавы герб сям'і Рысінскіх

Пэўне ж няшмат на свеце нацыяў, якія ведаюць імя і прозвішча першага чалавека, які да гэтай нацыі належаў. Вядома, кожны народ мае сваіх продкаў, а ўсе мы паходзім так ці інакш ад Адама і Евы. Пра беларусцаў Мацей Стрыйкоўскі пісаў, што паходзяць яны, так як і маскоўцы, ад Ноевага сына Яфэта, ягонага нашчадка Мосаха і Мосахавага «ўласнага патомка» Роса або Руса. Усё-такі непасрэдным продкам усіх беларусаў можна лічыць толькі першага чалавека, які сам сябе назваў беларусам. Гэта быў Саламон Рысінскі, які ў 1586 годзе запісаўся ва Альтдорфскі ўніверсітэт пад Нюрнбэргам як Solomo Pantherus Leucorussus. Гэта і з'яўляецца першай вядомай гістарычнай навуцы дэкларацыяй беларускасці.

Праз два гады ён, у пісьме з каментаром да прац Аўзонія-да, накіраваным свайму нямецкаму суаўтару і сябру Канраду Рытэрзгаўзэну, назваў сваю бацькаўшчыну Leucorossia. У іншым пісьме Рысінскі тлумачыць суаўтару ўжыванне прыналежных прыметнікаў: «Яшчэ і цяпер маскоўцы, беларусы (Leucorussi) і вялікая частка літоўцаў такім часта карыстаюцца».

• А дзе тая Беларусь?

Да Рысінскага назву Белая Русь прымянялі выключна чужаземныя пісьменнікі ў дачыненьні да самых розных частак Русі: ад Галіччыны праз Валынь, Пскоўшчыну, Полаччыну і Ноўгарад Вялікі па Маскоўшчыну. Пры тым яны пісалі пра «Белую Русь», «белых русінаў» або «беларусцаў». У Рысінскага назвы краіны і нацыі з'яўляюцца адразу ў сённяшняй форме: Беларусь і беларусы, бо так перакладаюцца грэцка-лацінскія тэрміны Leucorossia і Leucorussi.

• Інтэлектуальны прарыў

А цяпер уявім сабе, што ніхто ў свеце не лічыць сябе беларусам. Пра Белую Русь пішуць толькі чужынцы, прычым памяшчаюць ад Белага да Чорнага мора. Усе навокал называюцца хто русінам, хто ліцьвінам. І вось Рысінскі прыходзіць да думкі, што гэтая «Белая Русь» – менавіта ягоная бацькаўшчына, а беларусам з'яўляецца ён сам. Такім чынам тое, што Рысінскі сябе назваў беларусам, а сваю бацькаўшчыну Беларуссю было абсалютнай навізной, проста гіганцкім інтэлектуальным прарывам.

Застаецца яшчэ ўстанавіць, што канкрэтна значылі для Рысінскага тэрміны беларус і Беларусь. Са згаданага раней выказвання Рысінскага вынікае ясна, што ён не лічыў сябе ні маскоўцам, ні літоўцам. Стасоўна апошніх Рысінскі ведае, што вялікая частка літоўцаў гаворыць па-славянску, але не ўсе (з літоўскай мовай мусіў быць знаёмы з часу, калі настаўнічаў у Жмудзі). Дарэчы, знаёмыя ў Нямеччыне ведалі яго як руса (Russus). Сваю бацькаўшчыну ў прыдуманай самому сабе эпітафіі падчас смяротнай, як яму здавалася, хваробы таксама традыцыйна назваў проста Руссю: «Вось я, каго нарадзіла на мяжы Масквы шматснежнай, / Слаўная звярамі, паляўнічымі пушчамі, борамі Русь». Гэтая Русь ляжала там, дзе бачылі яе тады ўсе тубыльцы, г.зн. над Дняпром і Дзвіной у Вялікім Княстве Літоўскім.

• Пад маскоўскай акупацыяй

Тэрміналогія, якой карысталіся сучаснікі Рысінскага, дазваляе ўстанавіць месца яго нараджэння. Саламон быў, як можна меркаваць, сынам шляхціца Фёдара Рысінскага

гербу Астоя з Рысіна ў Полацкім ваяводстве (сёння ў Расеі). Сам Рысінскі ўсё-такі двойчы назваў як месца свайго нараджэння Кабыльнікі. Існавалі тады дзве мясцовасці з такой назвай: мястэчка Кабыльнік (сёння Нарач) у Ашмянскім павеце і ленны маёнтак Кабыльнікі ў Віцебскім ваяводстве. Ашмяны тады не лічыліся часткай ні Русі, ні Белай Русі. У 1585 г. ашмянскія францішкане Белай Руссю (Alba Russia) называлі Полаччыну. Такім чынам, Рысінскі нарадзіўся, відавочна, у Кабыльніках Віцебскага ваяводства. У час яго нараджэння Полаччына знаходзілася пад маскоўскай акупацыяй, і Рысінскія, відаць, вымушаныя былі пакінуць сямейнае гняздо.

• Беларус, шырэй – сармат

Як беларус, лічыў сябе прыналежным да шырэйшай супольнасьці сарматаў, бо аднойчы падпісаўся як Solomo Rysinius Sarmata. Сарматызм пазьней вырадзіўся ў вузкую ідэалёгію шляхты Рэчы Паспалітай. Усё-такі, у часы Рысінскага і для яго асабіста сармата абазначала альбо грамадзяніна Рэчы Паспалітай і ў тым сэнсе паляка, або, шырэй – славяніна. Рысінскі карыстаўся тэрмінам сармат адначасова ў абодвух значэньнях. Відаць гэта ў яго пісьме да Вінанда Карнэлія. З аднаго боку, Рысінскі захапляецца польскай мовай і называе яе сармацкай, а палякаў – сарматамі. З другога боку, Рысінскі піша, што мова рускага народу таксама

Крыштап Радзівіл Перун

багатая, як мова палякаў. Увогуле сцвярджае: «Як шырока сармацкая мова распаўсюджаная, на колькі гаворак падзяляецца, якія народы, якія краіны, якое насельніцтва абымае, тут немагчыма даць дакладны пералік; але, карыстаючыся дабрадзействамі гэтай мовы, кожны зможа прайсці ад Адрыятыцкага заліву да Каспійскага мора без перакладчыка, разумеючыся на такіх велічэзных прасторах. Пры тым, якія народы, якія плямёны, якія акругі ўключае гэтая старана свету, пакідаю дзеля ацэнкі вучоным у геаграфіі». Тут відавочна, што сармацкая мова – гэта мова ўсіх славянаў.

• Праява Новага часу

Такім чынам, Саламон Рысінскі лічыў сябе беларусам і славянінам, грамадзянінам Вялікага Княства Літоўскага і Рэчы Паспалітай.

Самаакрэсленне Рысінскага як беларуса можна трактаваць як літаратурную гульню. Тым не менш, спосаб думання Рысінскага пра нацыянальнасць – безумоўна праява Новага часу. Раней у ВКЛ этнічнасць была знітаваная з веравызнаннем. Хаця здараліся выняткі, як правіла русін быў праваслаўным, а літовец – каталіком. Рэфармацыя прынесла з сабой ломку традыцыйных этнаканфесійных стэрэатыпаў. У тым сэнсе можна сцвердзіць, што Рысінскі змог падумаць пра сябе як пра беларуса менавіта таму, што быў пратэстантам-кальвіністам.

Рысінскі ніколі не вяртаўся да праблемы сваёй нацыянальнасці, а прынамсі нічога пра гэта не ведаем. Пасля вяртання ў Вялікае Княства служыў Крыштапу Радзівілу Перуну і ягонаму малодшаму сыну, таксама Крыштапу. Да канца жыцця пражываў ва ўласна Літве, перш за ўсё ў Вільні. Займаўся рэлігійнай дзейнасцю, пісаў лацінскія панегірыкі сваім дабрадзеям, збіраў фальклёр і выхоўваў Януша Радзівіла, у будучыні – першага здрадніка Рэчы Паспалітай.

Служба Радзівілам, заўзятым літоўскім сепаратыстам, можа тлумачыць, чаму Рысінскі пра сваю беларускасць больш не згадваў – не месца дзеля гэтага было на двары правадыра Літвы.

vk.com/dzedzich_berascie

Вакол свету на ровары

Менчук, які едзе вакол свету на ровары, распавядае пра ідэю і матывацыю дарогі

Актывіст Мінскага роварнага таварыства выехаў увесну ў кругасветную вандроўку на ровары. У яго планах адолець зямны шар ў два этапы. Першы этап стартаваў з Менску 20 красавіка 2015. Мы звязаліся з Аляксеем Ландрэсам, калі ён ехаў па Арменіі ў напрамку Ірана.

Маршрут першага этапу амбіцыйнай вандроўкі выглядае так: Менск – Украіна – Малдова – Балгарыя – Турцыя – Грузія – Азербайджан – Грузія – Арменія – Іран – Пакістан – Індыя - Непал - Філіпіны – Тайланд – Малайзія - Сінгапур. Пералёт альбо ў Японію, альбо Карэю. Пасля Кітай, Казахстан, Узбекістан, Кыргызстан, Расея, Беларусь.

Па задумцы вандроўка мусіць завершыцца ў канцы 2016, або нават пачатку 2017 года.

Аляксей мае адукацыю юрыста і крыху працаваў па спецыяльнасці, але асноўны час траціць на велавандроўкі. У 2013 годзе ён праехаў роварам 11 еўрапейскіх краін за 100 дзён. У Беларусі Аляксей займаецца цікавымі для сябе праектамі: прымае велавандроўнікаў па сусветнай сетцы гасціннасці Warm showers, дапамагае ў арганізацыі імпрэзаў Мінскага роварнага таварыства, ладзіць велавандроўкі для аматараў у Польшчу і Літву.

Калі мы размаўлялі з Аляксеем, ён знаходзіўся ў Арменіі, кіраваўся ў бок Ірану, з якога плануе ехаць у Пакістан.

«Пакістан – самае небяспечнае месца ў гэтай вандроўцы. Гэта будзе самы цяжкі і стрэсавы месяц. Амаль усе стараюцца яго аб’язджаць. Спадзяюся, што ўсё будзе добра. Магчыма атрымаецца некага захапіць для бяспекі. Але покуль не знайшоў такіх вар’ятаў, хто захацеў бы ехаць у Пакістан. Сустрэў на днях хлопца з Кітая, які вандруе на ровары – пасля таго, як даведаўся пра мой маршрут, ён мне сказаў: «Ты мой герой!»

Да любой вандроўкі трэба прыходзіць паступова. Нельга проста ўзяць, сарвацца і вырашыць: «О, а чаму б і не!» Мусіць быць нейкі мінімальны вопыт, і ён да такіх вялікіх вандровак прыходзіць паступова. Я раю рабіць так.

Калі ў горадзе ўжо робіцца не камфортна – выязджаць на ПВД (паходы выходнага дня). Тады ўжо набываеш нейкі рыштунак мінімальны і торбы маеш. Пачынаеш разумець,

што з сабой трэба браць, а што не трэба. Пасля ўжо ехаць у адпачынак на тыдзень-два ў якую-небудзь краіну ці па сваёй пакатацца. Тады, магчыма, захочацца адправіцца ў вялікую вандроўку.

Чаму я вандрую на ровары? Па-першае, гэта танней, але гэта не самы важны прыярытэт. Гэта экалагічны від транспарту, плюс можна даволі хутка вандраваць і паспяваць бачыць нашмат больш. І стасуешся з большай колькасцю людзей. Велатурызм бюджэтны, цікавы, актыўны, карысны і захапляльны. Тут пералічваць станоўчых момантаў можна шмат».

• Вандроўка пачынаецца з ідэі

«Велатурызм развівае шмат карысных якасцей. Гэта – матывацыя, гэта планаванне. Нейкія складанасці ў дарозе робяць цябе мацней. Для мяне самае галоўнае, чаму я люблю ровар – гэта дарога. Тое адчуванне, калі едзеш – свабода, лёгкасць.

Планаваў сваю вандроўку амаль год, але рабіў гэта ў павольным тэмпе. Вандроўка пачынаецца з ідэі – куды хочаш адправіцца. Далей матывацыя. Сказаць сабе, што ты сапраўды гэта зробіш, таму што ты вельмі гэтага хочаш. Пасля чаго можаш рабіць усё, што заўгодна. У падарожжы на паўтары гады матывацыя асабліва важная. Без яе на палове шляху людзі ламаюцца і вяртаюцца дадому.

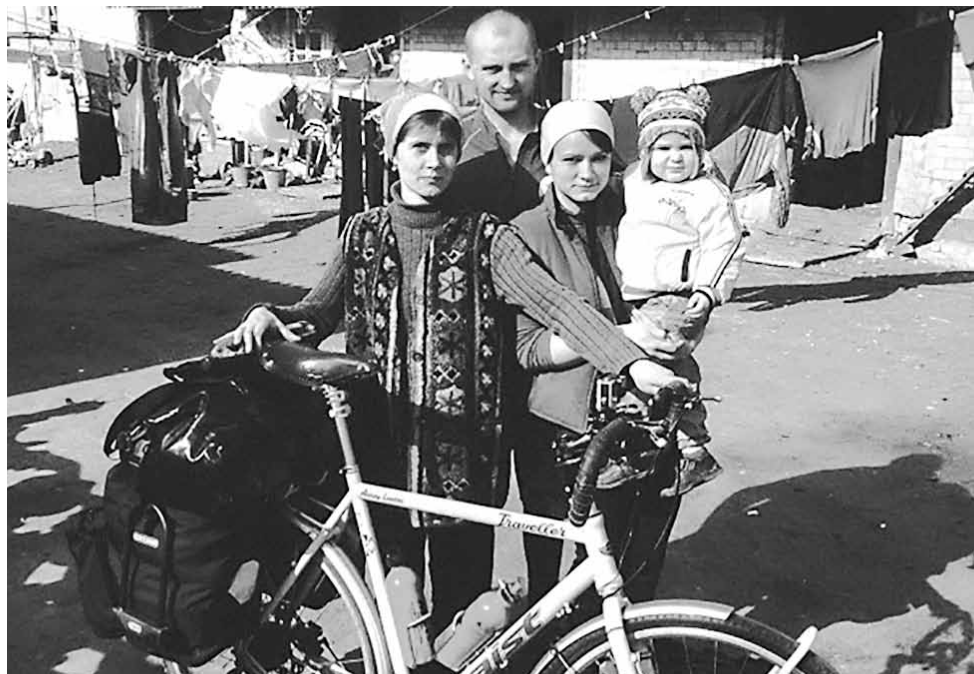
Падрыхтоўка фізічная надзвычай важная. Нельга проста сесці на ровар, і адразу ж сказаць: - «О-па, рвану-ка я ў суседні горад! Чаго тут, усяго 100 км». І думаць, што пасля гэтага наступстваў не будзе. Да такіх кіламетраў прыходзяць паступова. Трэба разумець поўнасцю фізіялогію чалавека. Колькі трэба на руках праязджаць на ровары, як круціць педалі – з якой частатой, хуткасцю. Калі і як пераключацца правільна, каб не забіць калені. Колькі трэба вады піць – не тады, калі хочацца, а кожныя пару кіламетраў. Ты проста п'еш, нават калі не хочаш, таму што гэта неабходна.

• Знайсці тысячу і аднаго сябра ва ўсім свеце

«Падчас дарогі проста раблюся мацней, больш матываваным. Больш раздумваю наконт таго, чым я сапраўды хачу займацца ў будучыні. Таму што юрыспрудэнцыя мне не падабаецца, бо я больш схільны да працы з людзьмі. Гэта маё. Нават калі праца не будзе прыносіць вялікую колькасць грошаў – я цяпер лічу: галоўнае не грошы, а праца, якая прыносіць задавальненне. Гэта галоўнае ў жыцці. Атрымліваць ад жыцця задавальненне. Таму што, на жаль, мы не ведаем, як гэта – сапраўды хацець пабачыць больш, давядацца больш і завесці тысячу і аднаго сябра ва ўсім свеце».

Па вяртанні ў Менск Аляксей плануе працаваць ў Менскім роварным таварыстве, прафесійна вазіць людзей на роварныя маршруты, якія сам будзе складаць. Гэтыя маршруты ён плануе рабіць у вольным доступе: – «Я не прывязаны да грошаў, таму мне не шкада».

generation.by

Что делать,
если за границей у тебя украли паспорт?

Если в метро Барселоны или возле красных букв I'amsterdam у тебя подрезали кошелек, в котором лежала заветная синяя книжка с визой, отчаиваться не стоит. С нашим лайфхаком процесс получения временных документов и возвращения домой при утере паспорта станет простым и понятным.

• В полиции

Первое, что нужно сделать – обратиться в полицию. Для того, чтобы существенно сэкономить время, рекомендуем взять с собой в участок кого-нибудь, кто говорит на местном языке, а то ведь и целый день могут продержать. В полиции обязаны составить протокол. В нем непременно должны быть указаны твои имя и фамилия, возраст, гражданство, дата рождения и обстоятельства кражи. Протокол должен быть заверен печатью. Кстати, в полицейском участке советуем не тушеваться – например, в Амстердаме во всех участках стоят автоматы с бесплатным кофе – пусть это хоть немножко заглушит грусть от потери документов.

• В посольстве

После этого смело обращайся в посольство или консульство Республики Беларусь. Если в стране, где ты лишился документов, консульства нет, придется поехать в соседнюю страну – в ближайшее представительство Беларуси. На худой конец, можно обратиться в консульство России.

Для похода в посольство тебе понадобятся:

- справка из полиции;
- 2 фотографии (3,4 на 4,5 см) – на обороте каждой подпиши свою фамилию на русском или белорусском языке;
- заполненное заявление на выдачу свидетельства на возвращение в Республику Беларусь;
- консульский сбор – € 20;
- копии паспорта, права, студенческий или другие документы, которые помогут восстановить личность и доказать, что ты – это ты.

Для оплаты консульского сбора некоторые посольства и консульства принимают только наличные, в то время как другие (например, в Париже – которое обслуживает Францию, Испанию и Португалию) – только безналичную оплату банковской карточкой или чеком, выписанным на имя посольства. Зачастую в посольстве требуют указать, когда ты планируешь выезжать – так что пробей билеты заранее. Кстати, обычно посольства принимают в первой половине дня.

Если кроме беларусского гражданства, у тебя в арсенале

вид на жительство страны ЕС, то в посольство нужно дополнительно предоставить оригинал и копию документа, которые подтверждают твое право на пребывание в стране ЕС – с произвольным переводом на русский или белорусский язык, который ты, к слову, можешь сделать и сам.

Если у тебя двойное гражданство, то также в посольство придется принести оригинал и копию документа о приобретении иностранного гражданства, с апостилем и переводом на русский или белорусский язык (перевести ты тоже можешь сам).

После того как у посольства есть все документы, ты получишь свидетельство на возвращение в Беларусь. Из Минска ответ по документам приходит быстрее, чем из регионов – обычно хватает всего пары дней, но официально у посольства или консульства есть время до месяца, чтобы разобраться с твоими документами.

• В Беларуси

Максимальный срок действия свидетельства – полгода. С ним можно спокойно въехать в страну, а прошлый твой документ будет считаться недействительным.

Знающие люди говорят, что с таким документом проще всего возвращаться в Беларусь на автобусах, но самолет тоже подойдет. Кстати, выехать из Беларуси по нему не получится – оно действительно только для однократного въезда.

После того, как ты вернулся на родину, в течение месяца нужно обратиться в подразделение по гражданству и миграции органа внутренних дел по месту жительства, чтобы сдать свидетельство на возвращение. После этого ты сможешь получить новый паспорт, конечно, написав перед этим заявление.

И последнее. Главное в такой ситуации – не паниковать, а наслаждаться моментом. Когда еще ты почувствуешь такую свободу и полную неопределенность?

• Важно!

Чтобы не попасть в неприятную ситуацию, советуем перед поездкой узнать адрес и телефон посольства Беларуси. Если тебе лень рыскать в Интернете, то смело звони на инфолинию по безопасному выезду и пребыванию за границей – 113 (с 8.00 до 20.00, без выходных). Эти ребята знают все, да и звонок из Беларуси бесплатный.

До выезда сделать две ксерокопии паспорта: одну возьми с собой, второй оставь родным или друзьям.

34travel.by

Про улыбки брестчан

Брест – неулыбчивый город. Не принято у нас улыбаться почем зря. Думаю об этом, ожидая в поликлинике очереди к дежурному врачу. Время тянется отвратительно долго, особенно когда дома ждет маленькая дочка, а в очереди, насупив брови, стоит у двери, как гвардеец, женщина с белым пальто в руках.

Поликлиники и почты – мозоль города. Здесь даже самые приятные люди могут легко сорваться на грубость хотя бы от слов: «Я только спросить». Очередь молчит и, уткнувшись в свои планшеты, отвечает лишь на один вопрос: «Кто крайний?»

Я достаю спицы и начинаю вязать. На меня смотрят хмурые люди. В Москве, Берлине и Стокгольме это действие, могу поспорить, осталось бы незамеченным. В шумных городах люди настолько разобщены, что им и дела нет до того, что происходит рядом. Автоматические двери, подъемники в метро, автобус, наклонившийся к бордюру для мам с колясками – все в городе направлено на то, чтобы минимизировать желание людей просить о помощи других. Чтобы не причинить дискомфорт и остаться незамеченным. Неувиденным. Не странно, что в берлинском U–bahn одна я обращаю внимание на стриженую налысо девушку и парня с открытым рюкзаком.

У нас все иначе. Брестчане на виду друг у друга.

Поэтому легко расслышать в толпе минский акцент или заметить, что у продавца в магазине сапоги по новой моде, обернуться на ругающихся матом, пропустить на полосу авто. Ни для кого не секрет, что Брест – это большая деревня, где чуть ли не каждый может найти хотя бы одного общего знакомого или обнаружить, что закончил вот с этим парнем слева одну и ту же школу или один и тот же ВУЗ. Разница лишь в том, что в деревнях все привыкли помогать друг другу. А у нас – не все.

Так уж получается, что мы не умеем ждать. Хороший тому пример – очередь в аэропорту. Замечал ли кто-нибудь, что она растет вширь? И даже в маршрутку пассажиры толкаются, не задумываясь о приличиях. На открытии крупных гипермаркетов, как правило, яблоку упасть негде. Брестчанам невтерпеж. Им кажется, что лакомые кусочки разметут сегодня же и им ничего не достанется.

Мы не умеем ждать, пока подвернется урна, швыряя окурок на тротуар, злимся на новичка с «70» на заднем стекле, ругаем коллегу, занявшего микроволновку в обед, не пропускаем больного с острой резью в животе.

Из поликлиники я выбегаю уставшая и вдруг замечаю автобус с открытыми дверьми. Тороплюсь и в панике не нахожу его номер. «Это 37-ой», – слышу приятный голос рядом, киваю головой с благодарностью, вбегаю в салон. Автобус полупустой. Сидя возле окна, вновь достаю спицы. Вяжу, не оглядываясь по сторонам, и неожиданно слышу вопрос. Какой-то мужчина незаметно подсел ко мне и спрашивает, кому я вяжу.

Мы смеемся и шутим, говорим о мамах и жизни в деревне. О картошке и вышивке в церквях.

Дорога домой не кажется уже такой длинной. И думается в этой дороге, что общительный и добрый город имеет более симпатичное лицо.

Гораздо приятней, когда кто-то из подъезда помогает вынести коляску, достать в магазине банку, стоящую высоко на полке, предложить свою шариковую ручку, чтобы заполнить бланк в налоговой инспекции. Приятней, когда кто-то уступит дорогу, скажет «доброе утро» старому знакомому, пригласит на чай или просто улыбнется в пасмурный день, глядя тебе в лицо. И в лица других. И третьих. Образовывая тем самым лицо нашего города.

Мы сами и есть его лицо.

Сплоченность и общность – вот то, что поможет ему улыбнуться и быть не хуже Чэнду, Берлина и Майами, а лучше.

litary.net

Дом из колонии Варбурга планируют восстановить

Больше пяти лет Первый Минский переулок переживал период безвременья. Знаменитые деревянные домики так называемой колонии Варбурга ветшали, горели, разрушались, становились пристанищем людей без определенного места жительства.

Колония Варбурга – квартал двухэтажных деревянных домов в Бресте, уникальный архитектурный ансамбль первой трети XX века. Двенадцать деревянных двухэтажных домов были построены в 1925–1927 годах на средства еврейской благотворительной организации «Джойнт». Колония получила название в честь Феликса Морица Варбурга – банкира, возглавлявшего в эти годы «Джойнт». Во время и после войны здесь находился лагерь военнопленных (сначала советских, после – немецких), затем это было жилье. Последних жителей домов колонии Варбурга отселили в 2010 году.

Судьба этих строений долго была под вопросом, хотя с завидной периодичностью в прессе появлялась информация о том, что в сохранении колонии заинтересована та или иная общественная организация. Показалось даже, что идею реконструировать квартал решено похоронить под толстым слоем Истории.

Но вот вокруг оставшихся пяти домов начали возводиться забор из металлопрофиля – дело сдвинулось с мертвой точки. Информация на паспорте объекта скупа: «Строительство и обслуживание пяти жилых домов в г. Бресте, в квартале, ограниченном ул. Володарского, ул. Пушкинская и ул. Пивоварная».

После нескольких статей в прессе на тему уничтожения колонии Варбурга город принял решение максимально сохранить облик оставшихся пяти домов. Причем один из них, по настоянию Министерства культуры, должен быть восстановлен в прежнем виде из исконных материалов. Он будет нежилым, в нем разместится Еврейский музей или культурный центр. По задумке проектировщиков, этим домиком должен стать лучше всего сохранившийся – под номером 12, в самом конце Первого Минского переулка. Позже его просто перенесут ближе к улице Пушкинской.

Восстановление этого дома – вторая очередь проекта. Первым делом квартал застроят жилыми многоквартирными домами. Но не типовыми «кубами», а усадебками, выполненными в так называемом закопанском стиле. Проектирование и авторский надзор за ходом строительства поручены бюро «Приорпроект». Трехэтажные дома строятся по монолитно-каркасной технологии со свободной планировкой. На каждом этаже по две квартиры, каждая площадью около 100 квадратных метров. Для того, чтобы дома еще больше напоминали утраченную старину, их обошьют деревом. После квартиры в четырех домах будут проданы. Территорию предполагается оградить брамой, выполненной в стилистике 1930-х годов.

Инвестиционный договор на застройку квартала был заключен с пинской фирмой ООО «Иконигрупп», которая начала возводить дома в декабре 2014 года, а закончить обязалась к февралю 2016-го.

Но не все так гладко, как на бумаге. Февраль придет через три месяца, а дома на площадке даже не выведены под крышу. Кроме того, проектная организация расторгла с фирмой договор на проектирование второй очереди (т. е. «исторического» домика). У компании-застройщика финансовые трудности, для строительства еврейского квартала они намереваются привлечь спонсорские средства, в том числе еврейских общин за рубежом.

Вечерний Брест

Как запоминать больше,
читая в 8 раз быстрее?

Есть люди, которые читают в три, пять и даже в десять раз быстрее, чем вы. Теодор Рузвельт во время своего президентского срока обычно читал по одной книге в день перед завтраком. Судья Оливер Уэнделл Холмс по дороге в Верховный суд бегло проглядывал страницы своих материалов, после чего мог подробно ответить на все вопросы по просмотренному.

На самом деле с тех пор, как книги стали печатать, всегда находилось некоторое количество людей – очень небольшая, ограниченная группа, – которые могли читать невероятно быстро, проглатывая книги с головокружительной скоростью. Вы тоже так можете.

Эта статья написана по материалам книги Питера Кампа «Скорочтение. Как запоминать больше, читая в 8 раз быстрее».

• Что такое чтение и скорочтение?

Разногласия по поводу максимально возможного темпа часто связаны с различным пониманием слова «чтение». Автор определяет чтение как просматривание текста и извлечение из него объема информации, достаточного для достижения поставленной цели. Соответственно, скорочтение – то же самое, но с максимально возможной скоростью.

• Мотивация

Часто люди говорят, что навык скорочтения им очень нужен, но вот серьезно обучаться не хватает времени и мотивации. В книге есть хороший пример, как сдвинуться с места: «Если бы вам оставалось жить всего полгода и за это время вы смогли бы прочесть только десять книг, какие бы вы выбрали? Впишите их названия, сколько успеете за три минуты, в список в отчете о прогрессе. Включите туда не те книги, которые вы должны прочесть, а те, что вам действительно интересны. Потратив на это не более двух минут, составьте список тем или предметов, которые вы хотели бы изучить более глубоко, если бы у вас было на это время». Именно на таких книгах Питер советует тренироваться и выполнять упражнения.

• Как запустить ускоритель чтения

Возможно, вы удивитесь, но вы обладаете самым мощным инструментом ускорения чтения из всех существующих. Это ваша рука. Читая при помощи руки, вы достигаете нескольких целей:

1) читаете с большой скоростью;

2) повышается внимательность;

3) глазам легче следить за текстом;

4) всегда читаете только вперед без регрессии;

5) если скорость достаточно высокая, то вы перестаете проговаривать слова.

Чтобы использовать руку для увеличения скорости чтения, сначала вытяните указательный палец. Затем ведите кончиком пальца вдоль каждой строки читаемого текста под линией слов. Когда палец дойдет до конца строки, поднимите его примерно на сантиметр, быстро переместите к следующей строке и начните процесс заново. Главное, соблюдать правило – глаза следуют за указкой, а не наоборот. Вы рукой задаете скорость, а глаза только успевают за движениями руки. Если вам кажется, что скорость чтения при этом медленная – просто увеличьте скорость движения рукой.

• Троекратное увеличение скорости

Основное правило тренировки скорости чтения заключается в том, что если вы хотите читать с определенной скоростью, то вам нужно выполнять тренировочное чтение приблизительно в три раза быстрее. Почувствовать троекратное увеличение скорости чтения можно с помощью следующего упражнения.

Материалы: любая несложная книга на ваш выбор; устройство для контроля времени.

Цель: научиться видеть более одного слова одновременно.

1. Читайте новый материал в течение 3 минут, используя руку. Сделайте пометку там, где остановились.

2. Потренируйтесь в чтении того же отрывка за 2 минуты. Вы обязательно должны дойти до сделанной вами пометки. Возможно, на данном этапе вы не сможете читать каждое слово, но это не важно. Просто передвигайте ваш палец по тексту достаточно быстро, чтобы пройти текст до истечения 2 минут, и позвольте вашим глазам следовать за рукой.

3. Потренируйтесь в чтении этого же отрывка текста за 1 минуту. Помните, что необходимо достичь конца отрывка строго за отведенное время.

Если выполнение этого упражнения не составило для вас труда, и вы каждый раз с легкостью достигали сделанной пометки, то вам может показаться, что вы делали что-то не так, ведь не может быть все так легко! Но это действительно просто. Однако если вы не сумели достичь пометки, то причина заключается в том, что вы все же пытались читать, тогда как теперь нужно научиться просто проглядывать текст быстрее, чем это возможно при чтении. Это и есть тренировка.

Вы всегда будете читать на начальном и конечном этапе выполнения упражнений, но почти никогда – в середине. В середине вы почти всегда будете тренироваться, и чрезвычайно важно использовать при этом руку. Если вы не успели увидеть все слова, это не столь важно. Не беспокойтесь, если во время чтения приходилось пропускать отдельные слова или даже целые строки. Самое главное – достичь пометки. Любой может сделать это с легкостью, вам нужно лишь достаточно быстро перемещать руку.

Когда вы выполняете тренировочное чтение, особенно с двойной или тройной скоростью, то движетесь вперед быстрее, чем можете проговаривать все слова про себя. Таким образом вы как бы тренируетесь посылать в мозг только зрительный сигнал. Вы словно говорите ему, что он сможет только видеть слова, но не слышать их. И мозгу приходится с этим смириться. Затем, когда вы завершаете упражнение, читая текст с целью его понять, то, как правило, обнаруживаете, что скорость чтения значительно возросла.

Если вы хотите читать в 8 раз быстрее, соответственно модифицируйте упражнение выше. Читайте отрывок 8 минут, затем попытайтесь прочесть его за 4 минуты, затем за 1.

shkolazhizni.ru

Как получать удовольствие от учебы?

Может ли учеба приносить удовольствие? Многие из нас воспринимают этот процесс как нечто вынужденное, что нужно просто выдержать и пережить. Более того, с годами заставить себя «нырнуть» в новые знания становится все сложнее. Но есть и те, кто безумно любит учиться. И знают, как этот процесс можно превратить в приятное времяпрепровождение и достичь результата.

Если обстановка не располагает к концентрации внимания или чем-то "напрягает", потраченное время на учебу будет именно потраченным. Неуютная комната, недостаток света, свежего воздуха или свободного пространства –эти факторы могут оказывать огромное воздействие. Поэтому перед началом каких-либо занятий нужно взяться за организацию своего «идеального мира», создавая ту обстановку, в которой вам будет комфортно заниматься любимыми делами, включая удобную одежду, определенное место и предметы в комнате, подушку, особенную кружку с водой или чаем и парой свежих фруктов. В теплое время года можно перебраться на балкон или в сад на даче у родителей. Здесь границ нет. Когда «ваш мир» готов, можно приступать к учебе.

• Свой темп

Не зря кто-то предпочитает спринтерский бег, а кто-то с удовольствием участвует в марафонах. Эти подходы работают не только в спорте, но и в процессе обучения. В самом начале очень важно определить формат, в котором вам лучше всего трудиться, и выработать собственный темп.

1. Предпочитаете делать все быстро, но недолгое время? Отлично! В таком случае вам подойдет формат коротких занятий, во время которых вы будете активно продвигаться по своему плану и делать небольшие перерывы между. Принцип простой – 15-20 минут занятий, 5-10 минут перерыва. В перерывы можно отвлечься на что-то другое, например, сделать зарядку, полить цветы, перекусить или выйти на улицу.

2. Тем же, кто предпочитает «нырнуть» в тему и «покопаться» в деталях, придутся по душе более продолжительные занятия.

• Старт и финиш – самые важные

В большинстве случаев, лучше всего мы помним факты, которые имели место в самом начале и в конце какого-либо события, лишь потом воссоздавая в памяти информацию из середины. Согласитесь, что легче вспомнить, как все началось или чем закончилось, чем сам процесс происходящего. Этот принцип работы нашего мозга следует использовать и во время учебы – начинать занятие с самого важного, а затем заканчивать так же самым важным.

• Наполеоновские планы

С таких планов хорошо начинать какую-либо затею, но в ходе реализации очень важно разбить общий план на промежуточные шаги со своими промежуточными целями. Для чего это нужно:

1. Чтобы сформулировать главную цель. Часто общая цель получается достаточно абстрактной, а работа над детальным планом помогает ее конкретизировать.

2. Чтобы исправить ошибки. Регулярный «апгрейд» помогает корректировать намеченный план, включая новые составляющие или, наоборот, убирая то, что не нужно.

3. Чтобы не забросить процесс на полпути. Для некоторых достижение результата, хоть и промежуточного, – жизненно необходимая мотивация двигаться дальше. Без него со временем все намерения сходят на нет.

4. Чтобы придумать что-то новое. Когда разбиваешь процесс на небольшие отрезки, сами собой появляются идеи по тому, чем можно его дополнить. Это могут быть как вспомогательные ресурсы, так и методы для изучения чего-либо.

К примеру, расклеить названия предметов в квартире на изучаемом сейчас языке, всегда иметь небольшой блокнот в сумке для заметок или придумать варианты поощрений себя любимого за свои же результаты.

• Нет – спискам, да – картам

Mind maps (или ассоциативные карты) – то, что вам нужно для самообразования. Они имеют большое преимущество перед списками, которые мы все привыкли составлять, – возможность визуально выделить информацию. Карты помогают не только структурировать все данные, но и выстроить их приоритетность и взаимосвязь между собой. Простой пример: размещаете главное слово, фразу или тему в центре карты, связываете его с меньшими категориями (важные термины, идеи, задачи и т.п.), на более мелких ветвях располагаете подкатегории. С помощью таких карт намного легче запомнить большие массивы информации, не утруждая себя постоянной зубрежкой.

• Have fun and dream

И последнее – принимайте любую задачу (выучить иностранный язык, пройти курсы повышения квалификации, сдать на права и т. п.) как веселую и интересную затею, а не как нечто обязательное и сложное. Кроме того, почаще мечтайте о том, какие перспективы для вас откроют новые знания. Учите язык? Возможно, в результате уедете в другую страну или выиграете в иностранной лотерее. Не ограничивайте себя, мечтайте по полной. Для вас это лишь очередное приключение, которое вы в силах сами создать для своего же удовольствия. Ведь окончательное решение принимаете только вы.

lifehacker.ru

• • •

– Павесьце, калі ласка, куртку.
– Не павешу. У вас няма пецелькі.
– Ну хоць бы за каптур!
– Не павешу. У вас няма пецелькі!
– Але зараз жа спектакль пачнецца.
– Не пачнецца. Вось, бачыш, сядзяць акцёры і ўсе прышываюць пецелькі.

• • •

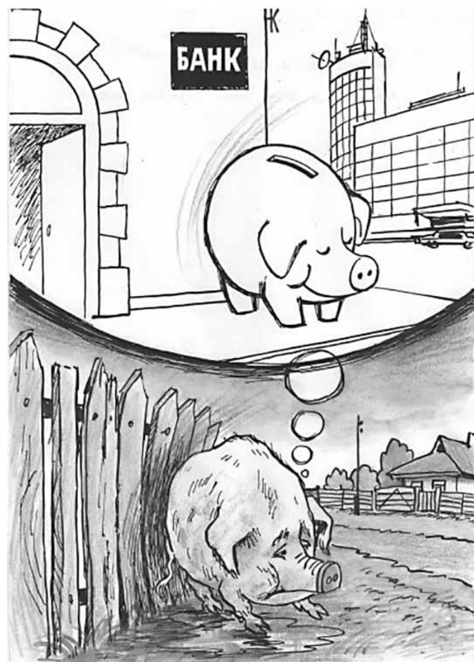
– Дачушка, а ты брацікa хочаш?
– Хачу!
– Тады спі!

• • •

Суседка зверху так раніцай крычала на свайго дзіцёнка, што я таксама прыбраў у пакої і апрануўся пацяплей.

• • •

Бландынка змяняе карту ў банку. У заяве дайшла да графы «Прычына абмену».
Ёй кажуць:
– Напішыце: «Увяла пін-код няправільна тры разы».
Бландынка піша: «Увяла пін-код няправільна, увяла пін-код няправільна, увяла пін-код няправільна».

• • •

Лайфхак: калі хочаш забраць усе прызавыя цацкі з ціра, то цэліць трэба не ў цацкі.

• • •

Маленькія хітрыкі. Калі вы страцілі зарадку ад тэлефона, ні ў якім разе не купляйце новую. Ідзіце ў бліжэйшы гатэль, кажыце, што спыняліся ў іх некалькі месяцаў назад і забылі зарадку.
Вам тут жа прыцягнуць скрыню забытых зарадак, і вы спакойна падбярэце сабе патрэбную.

• • •

А памятаеце, у фільме «Іван Васільевіч мяняе прафесію» войска з Масквы паслалі на вайну, каб ніхто не зразумеў, што цар несапраўдны.

• • •

– Ты павінна на час з’ехаць з горада, пакуль усё не сціхне.
– У цябе праблемы, мілы?
– Не, проста ты мяне за...ла.

• • •

Перасунуў канапу да іншай сцяны, таму што там разетка. Дадаў у рэзюмэ: «спецыяліст па інтэр’еры».

• • •

– Do you speak English?
– Kaneshna.

• • •

– Васіль, а што вы рабілі з трыма асістэнткамі ў лабаранцкай?
– Нічога.
– А чаму тады кролік глядзіць на вас з такой павагай?

• • •

Футбалісты Дынама (Брэст) наведалі дзіцячы дом.
– Гэта жудасна: убачыць гэтыя твары, у якіх не відаць нават цені веры і надзеі, – сказаў пасля іх візіту шасцігадовы Вовачка.

• • •

Рэгулярны сэкс захоўвае ваш кампутар ад вірусаў, якія вы можаце злавіць на порнасайтах.

• • •

– Не дай яму забыць сябе.
– Як?
– Не дай.

• • •

– Навошта кампутары пішчаць, калі націскаеш адразу шмат клавіш?
– Каб будзіць праграмістаў, якія заснулі на клавіятуры.

• • •

Суседзі Марыі Шарапавай падазраюць, што яна і ўначы гуляе ў тэніс.

• • •

– Ты навошта скінуў цэглу на галаву дзядзьке Васілю?
– Я больш не буду.
– А яму больш і не трэба!

• • •

Маленькая медсястра цягне з поля бою здаровага мужыка, надрываецца.
Ён ёй кажа:
– Кінь, сама ратуйся.
– Не кіну!
– Ды кінь, цяжка.
– Нічога дацягну.
– Кінь кажу!
– Не!
– Ну тады хоць з каня здымі!

• • •

– Дачушка, прынясі мне 5 талерачак з кухні!
– Навошта, матуля?
– Мне трэба пра тое-сёе пагаварыць з тваім татачкам.

• • •

Група дасведчаных археолагаў падчас раскопак адкапала групу меней дасведчаных археолагаў.

• • •

– Выдатны вечар, можа, зойдзем да мяне выпіць кавы?
– Ну, я нават не ведаю, кава на ноч неяк...
– Калі ласка! У мяне не была кавы ўжо паўгады!

• • •

– Мілы, калі я кінуся ў раку, ты скокнеш мяне ратаваць?
– А калі я скажу «Так», ты скокнеш?

• • •

Засмучаны муж прыходзіць дахаты, млява распранаецца, есць без апетыту.
Жонка вырашыла падняць мужу настрой і кажа:
– Дарагі! Я цяжарная!
Муж (абыякава):
– І ты таксама.

• • •

Дзіўна, але пасля фразы: «У мяне проста няма слоў» – чалавека проста немагчыма заткнуць.

• • •

– Дарагі, я сёння ўся на нервах, не пытай чаму.
– Добра.
– Вось табе заўсёды было ўсё роўна!

• • •

Мяне клічуць Коля, але сябры завуць мяне драбавік, таму што я чхаю, калі ем.

• • •

Мент спыняе студэнта і загадвае прад'явіць дакументы.
– Та-а-ак, не працуем, значыць.
– Так, не працуем.
– Та-а-ак, грошыкі дзяржаўныя праядаем, значыць.
– Так, праядаем.
– Та-а-ак, студэнты мы значыць.
– Не, выбачайце, студэнт толькі я!

АБ'ЕКТЫЎна

"Дзедзіч" заўсёды дае маладым таленавітым людзям магчымасць прэзентаваць сваю творчасць шырокаму колу чытачоў. Нехта дасылае вершы, нехта – фота.

Сёння на апошняй старонцы – наша рубрыка "АБ'ЕКТЫЎна", дзе кожны малады фатограф можа апублікаваць свае самыя ўдалыя фоткі. Чарговым героем нашай рубрыкі стаў Ягор Кулік. Знаёмцеся:

Привет всем читателям!

Я до сих пор не знаю, что подтолкнуло меня заняться фотографией. Просто без причин и каких-то особых мыслей купил камеру, начал пробовать, начал общаться с другими фотографами, учиться у них.

Мне нравится снимать портреты - ты лучше узнаешь человека, пытаешься передать это через снимок. Для меня фотография – в первую очередь, общение. С моделью, со зрителем, с миром. Это и способ познания мира – начинаешь замечать то, на что раньше бы и не посмотрел даже.

И сейчас я в самом начале пути – мир фотографии воистину огромен и интересен.

Больш падрабязна з творчасцю Ягора можна пазнаёміцца на адмысловай старонцы Укантакце:
https://vk.com/ezzik_photo

Дзедзіч

Інфармацыйна-аналітычны бюлетэнь • №7(94) • КАСТРЫЧНІК 2015
dzedzich@dzedzich.org • www.dzedzich.org

Заснавальнік: ініцыятыўная група моладзі
Распаўсюджваецца бясплатна
Падпісана ў друк 31.10.2015 года у 18-00
Папераафсетная, фармат А5, 1,5 ул.-друк. аркуша,
Гарнітура Myriad
Надрукавана на памнажальнай тэхніцы сябраў рэдакцыі
Наклад 299 асобнікаў

Галоўны рэдактар: Дзмітрый ШЫМАНСКІ
Рэдкалегія: Ю.МІКАЛАЕВА, А.КАХОВІЧ, П.ДАЙЛІД, У.КРАСЬКО, А.ТРУС
Адказны за выпуск: Вольга ЯРАМЧУК
Кантактныя тэлефоны: (029) **660-57-41**, (029) **724-21-16**
Пры выкарыстанні матэрыялаў бюлетэня спасылкі на крыніцу абавязковыя
Рэдакцыя можа не падзяляць меркаванні аўтараў і друкаваць артыкулы для далейшай палемікі